

ETYKA W ZAWODZIE KSIĘGOWEGO JAKO WYZWANIE WSPÓŁCZESNEJ RACHUNKOWOŚCI

1. Wprowadzenie

W zawodzie księgowego bardzo ważną rolę odgrywa etyka, czyli zespół zasad moralnych, które należy zachować by rzetelnie wykonywać zawód. Aby działać zgodnie z etyką w rachunkowości, należy wykazywać się między innymi odpowiedzialnością, systematycznością i uczciwością. Praca księgowego jest opatrzona licznymi standardami i ma prowadzić do osiągnięcia najwyższego poziomu jakości przy precyzyjnych wynikach prowadzonych czynności.

2. Respektowanie zasad etyki przez księgowych

Księgowi w swojej pracy muszą sprostać nie małym wymaganiom i są nadzorowani przez prawo, dlatego też ich zawód można określić mianem zawodu zaufania publicznego.[3, s. 124] Oprócz regulacji prawnych rachunkowości i kompetencji księgowych, nie występują przepisy, które nakazują stosowania Kodeksu Zawodowej Etyki w Rachunkowości. Przestrzeganie zasad znajdujących się w kodeksie jest tylko obowiązkiem moralnym i dotyczy wszystkich, którzy związani są z rachunkowością. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce prowadzi ewidencję sygnatariuszy, którzy podpisują się pod zasadami etyki zawodowej tym samym nakładając na siebie obowiązek stosowania się do tych zasad.

Kodeks zawiera dziewięć zasad wyznaczających obszary i ramy etyki zawodu księgowego;

- kompetencji zawodowych,
- wysokiej jakości pracy,
- niezależności zawodowej,
- odpowiedzialności za przygotowywane i prezentowane informacje z zakresu rachunkowości,
- właściwego postępowania w relacjach z osobami, jednostkami i instytucjami powiązanymi z nią zawodowo,
- właściwego postępowania w przypadkach sporu i sprzeczności interesów,
- właściwego postępowania w szczególnych sytuacjach jednostki prowadzącej rachunkowość,
- zachowania tajemnicy zawodowej,
- właściwego oferowania usług z dziedziny rachunkowości.[2, s. 75-77]

Współcześnie podmioty gospodarcze nastawione są na szybkie osiągnięcie jak największego zysku. Zaobserwować można kryzys moralny, co powoduje oddalenie ogólnych zasad etyki, ze względu na jej ograniczenia które stają się niewygodne w zastosowaniu i utrudniają działanie.[1, s. 46] Rachunkowość pozostawia wiele okazji do nieobiektywnych interpretacji oraz swobody w działaniu księgowych. Niekiedy jest to wykorzystywane przez zwierzchników w celu osiągnięcia jak najlepszych dla nich wyników w sprawozdaniach finansowych. Wywieranie presji oraz brak świadomości o istotności rzetelnych danych prowadzi do podejmowania przez pracowników decyzji nie etycznych.

Brak wartości moralnych wpływa na ogólne postrzeganie księgowych, a pojedyncze nawet przypadki mogą wpłynąć na opinię ogólną zawodu księgowego. Jednym z przykładów jest pojęcie „kreatywnej rachunkowości” kojarzone z prowadzeniem takich działań które spełniają oczekiwania pracodawcy.[3, s. 125] Ukrywanie strat, czy działanie na pograniczu prawa to kolejne przykłady łamania moralności. Bardzo dużo zależy w tym przypadku od postawy księgowego, który kieruje się różnymi pobudkami przy podejmowaniu decyzji w jaki sposób należy działać w danej sytuacji.

Pomocne w przeciwdziałaniu tym zjawiskom jest poszerzanie świadomości o ich istnieniu, konsekwentne monitorowanie sytuacji finansowych podmiotów gospodarczych poprzez kontrole odpowiednich organów. Najprostszym narzędziem jest obligowanie do stosowania się do zasad Kodeksu Zawodowej Etyki Rachunkowości i przestrzegania ich nie tylko przez księgowych ale również przez zwierzchników podmiotów.

3. Podsumowanie

Etyka wspiera zaufanie do efektów pracy księgowych, przez co podwyższa standard podejmowanych działań. Wielu księgowych pracuje w myśl zasad moralnych, jednak jest wiele przypadków gdzie zasady etyki są łamane lub zapominane. Stanowi to problem współczesnej rachunkowości a zarazem wyzwanie by przeciwdziałać takim nadużyciom. Wprowadzanie zasad, dzielenie się tą wiedzą z księgowymi oraz identyfikacja problemu powinno być nagłaśniane szerszej społeczności tak aby przeciwdziałać łamaniu moralności i podwyższać rangę zawodu księgowego.

Literatura

1. Buczkowska A., *Etyka zawodu księgowego w świetle krajowych i międzynarodowych regulacji*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, Nr 668, Szczecin 2011. 2. Mazurkiewicz G., *Dylematy etyczne w rachunkowości – jako efekt problemów współczesnej gospodarki światowej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, Nr 890, Szczecin 2015. 3. Wszelaki A., *Znaczenie*

etyki zawodu księgowego w kształtowaniu obrazu sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, Nr 287, Katowice 2016.

Socha P.,

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Wydział Ekonomiczny

INFORMATYCZNE NARZĘDZIA KONTROLINGU

Wstęp

Technologie informatyczne są coraz szerzej stosowane niemal we wszystkich dziedzinach funkcjonowania gospodarki. Tego typu rozwiązania wykorzystuje się również w obszarze kontrolingu podmiotów gospodarczych. Rola nowoczesnych narzędzi kontrolingu bardzo wzrosła w ostatnich latach i ma duże znaczenie dla sprawnego zarządzania przedsiębiorstwem. Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie rodzajów informatycznych narzędzi kontrolingu oraz sposób ich funkcjonowania. Omówione zostaną także korzyści dla firm wynikające z wdrożenia takich systemów.

Rodzaje informatycznych narzędzi kontrolingu

Wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi kontrolingu przez przedsiębiorstwa wynika ze zwiększającego się zapotrzebowania na informacje przez zarządzających przedsiębiorstwem oraz z potrzeby obniżania kosztów i sprostania wymaganiom konkurencji [4, s. 605]. Rozróżnia się trzy podstawowe rodzaje informatycznych narzędzi kontrolingu:

- programy analizujące dane z systemów finansowo-księgowych funkcjonujące najczęściej w formie arkuszy kalkulacyjnych,
- systemy informatyczne dostosowywane do konkretnego użytkownika,
- zintegrowane systemy zarządzania przedsiębiorstwem klasy MRP II lub ERP [1, s. 400].

Programy analizujące dane z systemów finansowo-księgowych to najprostsze a równocześnie najczęściej stosowane narzędzie kontrolingu stosowane w przedsiębiorstwach. Zasada ich działania polega na wykorzystaniu zwykłego arkusza kalkulacyjnego (np. Microsoft Excel) do zaciągania danych finansowych a następnie przetwarzaniu ich w celu uzyskania informacji przydatnych dla osób zarządzających przedsiębiorstwem [2, s. 11]. Zaletami takiego rozwiązania jest prostota i niskie koszty wdrożenia, a wadą trudności w zastosowaniu w przedsiębiorstwach o rozbudowanej działalności.